

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/50/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119201919
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4119201919.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého: G. O., nar. XX.XX.XXXX, v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Kolíňany na základe súdom nariadeného neodkladného opatrenia, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce, Sládkovičova 3 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa nebohej matky N. W., zomr. XX.X.XXXX a otca M. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. Z. o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, za účasti Okresného prokurátora v Nitre, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje u maloletého G. O., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Kolíňany, Hlavná 499, 951 78 Kolíňany, a to od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd zaväzuje otca maloletého dieťaťa povinnosťou prispievať na výživu maloletého G. O., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred, a to na účet Centra, v ktorom sa maloleté dieťa na základe rozhodnutia súdu nachádza, a to od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. ÚPSVaR Nitra sa návrhom zo dňa 18.2.2019 domáhal, aby súd nariadil nad maloletým G. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Kolíňany a otca a matku zaviazal každého na výživu maloletého sumou vo výške 30% zo sumy životného minima. Spolu s návrhom vo veci samej požadoval navrhovateľ nariadiť aj neodkladné opatrenie dočasné zverenie maloletého do starostlivosti uvedeného ústavného zariadenia, ktoré opatrenie súd u mal. nariadil uznesením č.k. 11P/50/2019-31 zo dňa 20. 02. 2019 podľa § 367 ods. 1 CMP, pričom uložil FN Nitra povinnosť odovzdať mal. G. O., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Kolíňany, Hlavná 499, Kolíňany.

2. Na nariadené pojednávanie sa nedostavil otec dieťaťa, ktorému bolo predvolanie riadne doručené. Svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, nežiadal odročit' pojednávanie. Vzhľadom na uvedené súd pojednával podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku aj v neprítomnosti otca.

3. Navrhovateľ na pojednávaní zotrval na návrhu. Kolízny opatrovník sa stotožnil s návrhom UPSVaR Nitra. Prokurátor OP Nitra považoval návrh za dôvodný a v najlepšom záujme maloletého.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil: návrh, rodný list mal. G. O., správy UPVaR Nitra, správa z diagnostického vyšetrenia u Nicolasa, správa infekčnej kliniky FN

Nitra, správa MUDr. V., správa MUDr. M. O., neodkladné opatrenie súdu, oznámenie OP Nitra o vstupe do konania, správa Centra pre deti a rodiny Kolíňany, oznámenie o smrti matky dieťaťa, potvrdenie o nároku na DHN, potvrdenie UPSVaR Nitra k evidencii otca dieťaťa a jeho vyradení z evidencie, správa UPSVaR Nitra z 12.6.2019 k aktuálnemu stavu pomerov u mal. dieťaťa, ako aj pomerov u otca a zistil tento skutkový a právny stav veci:

5. Okresný súd Nitra neodkladným opatrením sp. zn. 11P/50/2019- 31 zo dňa 20.2.2019 uložil povinnosť Fakultnej nemocnici Nitra odovzdať maloletého G. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Kolíňany. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bol stav pomerov na strane maloletého dieťaťa, v ktorom hrozilo nebezpečenstvo ohrozenia života dieťaťa, ďalšieho zhoršovania zdravého stavu a fyzického a duševného vývinu maloletého. Maloletý G. dlhodobo vyrastal v nepodnetnom rodinnom prostredí, v schátralom a hygienicky extrémne zanedbanom dome. Podlaha v dome bola plná odpadkov, nekúrilo sa, domom sa šíril neznesiteľný zápach. Matka ani otec maloletého neboli schopní ani spôsobilí zabezpečiť starostlivosť o maloletého po žiadnej stránke, čo sa prejavilo na celkovom stave maloletého. Matka maloletého bola sama v zlom zdravotnom stave s mentálnom retardáciou absolútne neschopná sa o dieťa postarať, keďže sama bola umiestnená v špecializovanom zariadení. Otec nebol schopný postarať sa o rodinu a nemal ani snahu urobiť nápravu doterajšieho spôsobu života rodiny. Nepomohol matke ani maloletému, nepožiadal o pomoc a poskytnutú pomoc zo strany rodiny zneužíval. Má dlhy, je nezamestnaný a do budúcnosti nemá ani vytvorené podmienky na bývanie. Maloletý G. sa nachádza v starostlivosti Centra pre deti a rodiny od 25.2.2019. Dňa 1.3.2019 bol umiestnený do starostlivosti profesionálnej rodiny. Matka maloletého bola medzichasom hospitalizovaná v Špecializovanej nemocnici sv. Svorada Nitra a následne umiestnená do zariadenia sociálnych služieb. Dňa 16.3.2019 matka maloletého zomrela. Trpela závažnými zanedbanými problémami s trávením a mentálnou retardáciou. Otec maloletého komunikoval zo začiatku keď bol maloletý do centra umiestnený s G. telefonicky častejšie približne 2-3x do týždňa. V poslednom mesiaci sa však otec kontaktoval s dieťaťom iba raz dňa 9.6.2019 formou sms. Otec maloletého má od 29.3.2019 evidovaný len trvalý pobyt v obci Z.. Na predchádzajúcej adrese sa nezdržuje a nie je známe kde sa aktuálne nachádza. Otec nespolupracuje s ÚPSVaR. Bol dňa 11.2.2019 vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu nespolupráce. Nepoberá ani dávku v hmotnej núdzi. Čo sa týka kontaktu rodiny zo strany matky dieťaťa, strýko pán B. W. so svojou manželkou boli dieťa pozrieť týždeň pred Veľkou nocou a prejavili záujem dieťa pravidelne navštevovať.

6. Zo správ Centra pre deti a rodiny Kolíňany z procesu adaptácie a z vykonaného pohovoru s maloletým vyplynulo, že maloletý sa v prostredí profesionálnej rodiny adaptoval bez väčších ťažkostí. Režim, pravidlá, povinnosti v rodine si osvojil. Je žiakom 5. ročníka Základnej školy v Jelenci. Zo začiatku si ťažko zvykal na nové prostredie školy, ale adaptoval sa, rešpektuje autority, je usmerniteľný, dodržiava pravidlá, je samostatný, má veľmi dobré študijné výsledky. Navštevuje dramatický krúžok, ktorý ho zaujal. Má introvertnú povahu, nekonfliktnú, citlivú povahu. Spočiatku mu dlhšie trvalo nadviazať vzťahy. Potrebuje pocit bezpečia a istoty, spätnú väzbu, pochvalu. Aktuálne je otvorenejší ku kontaktom, vyhľadáva rovesníkov ich spoločnosť. Maloletý je dispenzarizovaný u pediatra, stomatológa v Jelenci. Maloletý sa v rámci pohovoru vyjadril, že u tety Z. (profesionálneho rodiča) je mu dobre, je na neho veľmi milá. Má v dome svoju izbu. V škole sa mu páči, má dobrých kamarátov. Z bývalej školy bol na výlete. Vzala ho pani riaditeľka do tábora v Jelenci. S otcom sa nestretáva, otec za ním nebol, povedal, že nemá čas kvôli robotu. Otec mu chýba. Na záver sa vyjadril, že život predtým by zhodnotil na známku štvorku. Teraz sa mu život v Centre pre deti a rodiny páči.

7. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova maloletého dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je ho možné zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

8. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a

iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov..

9. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Minimálne výživné predstavuje od 1.7.2018 sumu 28,08 EUR, ktorú každý z rodičov bude povinný platiť mesačne na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

15. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

16. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

17. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že nad maloletým G. je dôvodné nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá už je vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Kolíňany na základe súdom nariadeného neodkladného opatrenia. Rodinné pomery v ktorých maloletý vyrastal boli absolútne nevyhovujúce a takými aj ostali. Otec ani matka maloletého nedokázali zabezpečiť potrebný rozsah starostlivosti o syna a ani v súčasnosti sa situácia nezmenila. Matka maloletého zomrela v marci 2019 z dôvodu vážnych zdravotných problémov a otec maloletého naďalej nie je schopný ujať sa starostlivosti o syna. Zo začiatku o syna javil záujem, kontaktoval ho ale len telefonicky. Nikdy syna v Centre pre deti a rodiny v Kolíňanoch nenavštívil. ÚPSVaR nemá s otcom kontakt, keďže ten sa nachádza na neznámom mieste. Ani v širšej rodine maloletého nie je vhodná osoba, ktorá by mohla vykonávať starostlivosť o maloletého. Celkový stav maloletého sa po umiestnení do Centra pre deti a rodiny zlepšil. Vyrastá v profesionálnej rodine na ktorú si zvykol a v ktorej pociťuje konečne isté zázemie, empatiu a záujem o jeho osobu.

18. V súvislosti s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým sa súd zaoberal aj vyživovacou povinnosťou otca vo vzťahu k maloletému G., ktorého zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou minimálneho výživného v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktorú je otec povinný poukazovať na účet Centra pre deti a rodiny Kolíňany. Otcovi súd určil výživné, na ktoré je povinný bez ohľadu na jeho majetkové a sociálne pomery. Určil mu výživné v minimálnom rozsahu, pretože otec dieťaťa

je nezamestnaný, nepoberá žiadne štátne dávky, je bezdomovcom a v obci Malé Vozokany má trvalý pobyt, v ktorom sa však nezdržiava. Toho času sa zdržiava na neznámom mieste, o syna naďalej záujem nejaví. Súd nepozná predstavu o budúcnosti, ktorú plánuje otec pre seba a možno aj pre syna. U maloletého však súd musel zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o mal. G., ktorý je vo veku 12-tich rokov. Potrebuje rodinu, priateľov, stav, aby sa mu nikto venoval, odovzdával mu skúsenosti, zručnosti. Keďže mal. má toho času už len jediného rodiča - otca, ktorý je vo výkon starostlivosti o mal. G. nečinný a nevie mu zabezpečiť zázemie, istotu a bezpečie domova, ktorý stav nevie zabezpečiť ani sám sebe, súd v najlepšom záujme mal. G. rozhodol vo veci tak, že u maloletého nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá poskytne mal. bezpečie, zázemie a istotu v zariadení s odborným personálom, ktorý zabezpečí ďalší zdravý a priaznivý vývoj maloletého prostredníctvom profesionálnej rodiny.

19. Otcovi dieťaťa súd určil povinnosť na výživu syna prispievať minimálnym výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré výživné je otec dieťaťa povinný platiť na účet Centra pre deti a rodiny Kolíňany. Aktuálna výška minimálneho výživného je 28,08 eur mesačne, ktorú sumu výživného je otec dieťaťa povinný platiť na syn do uvedeného centra bez ohľadu na jeho možnosti a schopnosti, keďže ako otec má k mal. G. zo zákona vyplývajúcu vyživovaciu povinnosť. Vyživovacia povinnosť matke dieťaťa zanikla zo zákona stavom, keď matka mal. dieťaťa zomrela v priebehu konania v tejto právnej veci.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.